

ทักษะที่จำเป็นของคนอายุ 18

📅 นำเสนอเมื่อ 27 เม.ย. 2559

คอลัมน์ ครูพักลักจำ

โดย ธนา เขียรอุจจริยะ ผอ.สถาบันพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ผมเพิ่งกลับมาจากการส่งลูกสาวสองคนที่กำลังจะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นไปเข้าค่ายที่ต่างจังหวัด 7 วัน วันแรกทั้งคู่ก็โทร.มาบ่นอยากกลับบ้าน มีร้องไห้บ้าง ผมเองก็ต้องพยายามใจแข็งไม่โอนอ่อนตาม เพราะต้องการฝึกเขาให้แข็งแรงขึ้น และสามารถปรับตัวกับความลำบากได้ แต่ในใจเองก็หวั่นไหว เพราะผมเองก็เป็นพวกที่ฝรั่งเรียกว่า Overparenting อยู่เหมือนกัน ด้วยความที่ลูกสาวเป็นแก้วตาดวงใจของผม บ่อยครั้งก็จะดูแลเกินไป ทั้ง ๆ ที่รู้ตัวเองว่าจะทำให้เขาไม่เข้มแข็งเท่าที่ควรจะเป็น

ผมคิดว่าการเลี้ยงลูกในแต่ละช่วงเวลานั้นไม่เหมือนกันในช่วงที่เขายังเป็นเด็กผมจะพยายามให้เวลาเขาให้มากที่สุด ผมเคยสะดุดกับบทสัมภาษณ์ของ พีจิก ปรึกษา ชลสรานนท์ ที่ว่า พีจิกพยายามจะกลับบ้านให้ทันตบกันลูกนอนทุกวัน วันไหนกลับไปไม่ทันก็จะเสียดาย ผมก็เลยใช้แนวทางนั้นในการดูแลใกล้ชิดจนถึงวันนี้

แต่พอลูกเริ่มจะเป็นวัยรุ่น การเลี้ยงลูกก็ต้องเปลี่ยนไปเป็นการเตรียมพร้อมให้เขาเข้าสู่สังคม เข้าสู่โลกที่กว้างขึ้น และในโลกของการแข่งขันได้ ตอนนี้นักผมอายุ 11 กับ 12 ผมเองก็ต้องการคำแนะนำใหม่ ๆ เพิ่มเติมในการดูแลลูกสาว แล้วคำแนะนำอะไรที่จะมาเสริมบทสัมภาษณ์ของพีจิกได้สำหรับคุณพ่อมือใหม่ในการที่จะเลี้ยงลูกในวัยกำลังจะรุ่นคน

ผมได้อ่านบทความของ Business Insider ที่สรุปถึงคำแนะนำจากอดีตอธิการบดีของมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ถึง 8 ทักษะที่เด็กอายุ 18 ควรจะมี และผมคิดว่าเป็นคำแนะนำที่ดีมาก ๆ สำหรับคนที่มีประสบการณ์ในการได้เห็นได้รู้จักเด็กเก่ง ๆ จำนวนมากของคุณ Julie Lythcott-Haims คนนี้

คุณจูลีบอกว่า

ทักษะข้อแรก ที่เด็กอายุ 18 ควรจะมีคือ ความสามารถในการพูดคุยกับคนแปลกหน้า ไม่ว่าจะเป็นครู ที่ปรึกษา พนักงานธนาคาร คนขับรถ ฯลฯ พ่อแม่โดยปกติชอบสอนไม่ให้ลูกคุยกับคนแปลกหน้า แต่ในโลกแห่งความเป็นจริงแล้วการมีทักษะในการเข้าหาคนแปลกหน้าเพื่อขอความช่วยเหลือ การสร้างความเข้าใจและโอกาสต่าง ๆ ที่เด็กต้องการในการอยู่ร่วมกับสังคมจริง ๆ

ข้อที่สอง ที่ดูเหมือนง่ายแต่ก็ไม่ง่ายก็คือ เด็กอายุ 18 ควรที่จะสามารถไปไหนมาไหนได้ด้วยตัวเองด้วยวิธีต่าง ๆ ทั้งนั่งรถสาธารณะ เดิน นั่งแท็กซี่ ซี่จักรยาน รู้จักเติมน้ำมัน หรือวางแผนการเดินทาง ซื่อตัวต่าง ๆ ใดเอง

ข้อที่สาม คือเด็กอายุ 18 ควรที่จะสามารถบริหารจัดการการบ้าน งานต่าง ๆ และสามารถทำตามเสนูดายได้ตามกำหนดเวลาโดยปกติพ่อแม่มักจะช่วยเด็กในการทำการบ้านเดือนเมื่อใกล้เสนูดายด้วยการดูแลเอาใจใส่ แต่ถ้าวายมาก ๆ จะทำให้เด็กไม่สามารถจัดลำดับความสำคัญได้ด้วยตัวเองและจัดการงานของตัวเองได้

ข้อที่สี่ คุณจูเลียบอกว่า เด็กอายุ 18 ควรจะต้องมีส่วนร่วมในการดูแลบ้าน โดยปกติพ่อแม่จะส่งสารเด็กที่มีกิจกรรมการเรียน กิจกรรมนอกเวลาเยอะเยอะแล้วจนไม่ค่อยให้ทำงานบ้าน ซึ่งการได้ทำงานบ้านและมีความรับผิดชอบในการดูแลบ้านบางส่วน จะทำให้เด็กสามารถดูแลตัวเองได้ และรู้จักเคารพความต้องการของคนอื่น และรู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม

ข้อที่ห้า เด็กอายุ 18 ควรที่จะสามารถแก้ไขปัญหาความสัมพันธ์ของตัวเองได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทะเลาะกับเพื่อน เรื่องปัญหาแฟน พ่อแม่ก็จะพยายามช่วยแทรกแซงเพราะกลัวลูกจะเสียใจ แต่ทักษะในการหาทางออกจากปัญหาในเรื่องส่วนตัวเป็นเรื่องที่สำคัญในการเติบโตเป็นผู้ใหญ่เป็นอย่างมาก

ข้อที่หก คุณจูเลียบอกว่า เด็กอายุ 18 ควรที่จะสามารถรับมือกับความยากลำบาก ปัญหาใหญ่ หรือสิ่งที่ไม่คาดฝันได้ด้วยตัวเองโดยปกติพ่อแม่จะเขาแทรกแซงเวลาสถานการณ์ลำบากมาก ๆ ด้วยการช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ช่วยเจรจาให้โดยไม่อยากให้ลูกกลมเหลว แต่ในความเป็นจริงแล้วประสบการณ์ในการรับมือกับเรื่องยากลำบากและทำใจก้าวข้ามมันเป็นเรื่องที่สำคัญอีกด้านของชีวิต

ข้อที่เจ็ด เด็กอายุ 18 ควรที่จะต้องสามารถหารายได้และบริหารจัดการเงินของตัวเองได้ เพราะถ้าเด็กยังได้เงินจากพ่อแม่อยู่ก็จะไม่รู้ถึงค่าของเงิน ความรับผิดชอบต่องานที่จะต้องทำให้เสร็จเพื่อได้ผลตอบแทน และความรับผิดชอบต่อหัวหน้างานที่ไม่ใช่พ่อแม่ ไม่ได้มีความรู้สึกอะไรต่อเด็กเป็นพิเศษ และรู้จักการบริหารรายรับรายจ่ายได้

ข้อสุดท้าย คุณจูเลียบอกว่า เด็กอายุ 18 ควรที่จะสามารถกล้าที่จะลองอะไรเสี่ยง ๆ ได้ พ่อแม่ที่วางแผนให้ลูกโดยคิดอย่างรอบคอบทุกขั้นตอนโดยป้องกันความเสี่ยงทุกรูปแบบ จะทำให้เด็กไม่สามารถพัฒนาทักษะที่จะเขาใจถึงกระบวนการที่จะได้มา ซึ่งความสำเร็จที่เกิดจากการลองลมเหลวและเรียนรู้อะไรบางอย่าง ซึ่งเป็นทักษะที่จะต้องใช้เรียนรู้กับสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่ได้เป็นอย่างที่คาดในชีวิตจริง ๆ เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่

คุณจูเลียบอกว่า ทักษะทั้ง 8 นี้เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับเด็กอายุ 18 ที่จะต้องมี และที่สำคัญคือเด็กจะต้องสามารถทำสิ่งทั้ง 8 นี้ได้โดยไม่ต้องโทร.หาพ่อแม่เลย เพราะถ้ายังต้องโทร. ต้องปรึกษาหรือต้องการความช่วยเหลืออยู่ เด็ก ๆ ก็ยังจะไม่มีทักษะชีวิตเพียงพอที่จะอยู่ได้ด้วยตัวเอง

...ตอนนี้ลูกสาวผมยังอายุ 11 และ 12 กันอยู่ ผมยังมีเวลาอีก 5-6 ปีในการพัฒนาลูกให้เขามีทักษะชีวิตเพียงพอเมื่อตอนอายุ 18 ตามที่คุณจูเลียบอก ในระหว่างทางผมก็คงจะต้องอดทนกับตัวเองให้มากกว่านี้ที่จะไม่ดูแลเขามากเกินไป เพื่อให้เขาเติบโตและแข็งแรงด้วยตัวเอง

(แต่ทั้งหมดทั้งปวง ขอเริ่มต้นกันอาทิตย์หน้าจะครับ อาทิตย์นี้ตั้งหน้าตั้งตารอลูกกลับจากแคมป์แล้วจะพาไปนอนเล่น ว้ายน้ำ ปรนเปรอด้วยไอศกรีมก่อนด้วยความคิดถึงแบบสุด ๆ ไปก่อนละกันครับ :)